Periodical
Postage Rate
Paid at
New York, NY

ARCHIVE COPY
Please return.

Outreach

Armenian Apostolic Church of America
138 East 39th Street, New York, New York 10016

Volume XXIII No. 9 — May 2001

ՊԱՏԳԱՄ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ
ՏԻԹՐՈՅԻԹ, ՄԻՇԻԿԸՆ
Մայիս, 16-18 2001

Ուրախութեամբ եւ գոհունակութեամբ կ'ողջունեմ ձեզ բոլորդ՝ Ամերիկայի Արեւելեան Շրջանի եւ Գանատայի Թեմին Ազգային Երեսփոխանական Ժողովին առիթով: Սրտանց կը մաղթեմ որ մեր ժողովական նիստերը ըլլան արդիւնալից եւ օգտաշատ՝ մեր մտածումները կեդրոնացնելով մեր եկեղեցւոյ եւ ժողովուրդին յառաջդիմութեան եւ մեր գործունէութեան ուղիղ եւ նպատակայալաց ճիգերուն վրայ:

Յատուկ ողջոյնի խօսք ունիմ յանուն Ազգային Վարչութեան Կրօնական եւ Վարչական ժողովներուն, մեր բոլոր համայնքներուն եւ ժողովուրդին՝ ուղղուած Տիթրոյիթի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ համայնքին, հոգեւոր հովիւին՝ Արժ. Տ. Տարօն Քհնյ. Ստեփանեանին, Հոգաբարձութեան եւ յարակից մարմիններուն, որոնք կը հիւրընկալեն մեզ եւ մեր այստեղ կեցութիւնը կը դարձնեն հանգիստ եւ հաճելի:

Թեմիս Երեսփոխանական այս ժողովը տեղի կ'ունենայ 2001 թուականին, որ Հայց. Եկեղեցւոյ համար յատուկ նշանակութիւն ունեցող տարեդարձ մըն է: 1700 տարիներ անխափան իր առաքելութիւնը կատարած Հայց. Եկեղեցին այսօր աւելի եւս մեզ կը հրաւիրէ ճանչնալու անոր նախախնամական դերակատարութիւնը մեր ժողովուրդի հոգեմտաւոր կազմաւորման մէջ: 301 թուականին Հայաստան աշխարհի պետականօրէն քրիստոնէացումը վերջակէտը չեղաւ Քրիստոսի եկեղեցւոյ առաքելութեան: Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եւ իր յաջորդները մնացին հաւատարիմ Քրիստոսի պատգամին եւ Աւետարանի լոյսը տարածեցին Հայաստանի սահմաններէն ալ դուրս: Վաւերագրական արձանագրութիւններ կան այս քարոզչութեան մասին, որով մեր հայրերը տէրունի հրահանգին անսալով իրենք կարողութեան չափով ջանացին Քրիստոսի աշակերտ դարձնել բոլոր ազգերը (Մտ 28. 19): Ճիշդ է, քրիստոնէութիւնը պետականօրէն ընդունելէ ետք, նոր ժամանակները եղան մեր հոգին դարբնող դարեր, որոնք իրենց խոր եւ անջնջելի դրոշմը դրին մեր նկարագրի, ապրումի եւ ստեղծագործ տաղանդին կազմաւորման մէջ: Բառին լրիւ եւ վաւերական իմաստով քրիստոնէացանք, մեր հոգին դարձնելով պատնէշը Աւետարանի ճշմարտութիւններուն: Ճիշդ է որ դիւրին չեղաւ եւ չէ մեր երթը, սակայն, մեր հաւատարմութիւնը մեր Աստուծոյ եւ վեհ սկզբունքներուն հանդէպ մնաց հպարտութեան աղբիւր մեր կեանքին: Այդ հաւատարմութիւնը բնածին ոյժ դարձաւ, որ ինքնապաշտպանութեան մեր բնազդը զօրացուց մեր մէջ, դիմադրելու բոլոր տեսակի չարիքի, եւ յաղթելու ամէն տեսակի այլասերիչ յարձակումի: Այս բոլորին համար յաճախ ծանր եւ սուղ վճարեցինք, սակայն անդրադարձանք որ Քրիստոսի մասին մեր վկայութիւնն ու անոր հանդէպ ցուցաբերած մեր հաւատարմութիւնը մեզի ապահովեցին մեր գոյութիւնը, հակառակ բոլոր աղէտներուն:

1700ամեակի տօնակատարութիւնները առիթ են մեր հայեացքները ուղղելու մեր եկեղեցիին եւ տեսնելու անոր դերակատարութեան ընդմէջէն մեր եկեղեցւոյ այսօրուան պատկերը եւ լսելու պատմութեան ընթացքին շահուած եւ այսօր ալ կենսական նկատուող պատգամը:

Քսաներորդ դարը մեր ժողովուրդին համար եղաւ մեր պատմութեան ամենէն դժխեմ շրջանը: Ցեղասպանութենէն եւ բռնի տեղահանութենէն վերապրած մեր ժողովուրդի բեկորները ցրուեցան աշխարհի զանազան երկիրները եւ շատ երկար տեւեց անոնց համակերպումը զանազան երկիրներու պայմաններուն, բարքերուն եւ կացութեանց, չեմ աւելցներ նաեւ այն իրականութիւնը որ մինչեւ այսօրս յաճախ ալ կայք կը փոխենք տնտեսական եւ ապահովական պատճառներով՝ հեռանալով հսկայ ճիգերով եւ նիւթական ներդրումով յառաջդիմած բարգաւաճ մեր գաղութներէն: Սփիւռքի ցիրուցան վիճակին դիմաց նոր անկախացած մեր Հայրենիքին ալ ինկաւ համայնավար բռնատիրութեան տակ, ուր հոգեւոր եւ ազգային ամէն արտայայտութիւն բռնի կերպով լռութեան մատնուեցաւ: Թէ՛ Սփիւռքի մէջ եւ թէ՛ Մայր Հայրենիքի մէջ եկեղեցին դիմագրաւեց նոր կացութիւններ: Սփիւռքի մէջ լինել-չլինելու վիճակին մատնուած մեր ժողովուրդի զաւակներուն համար եկեղեցին իր հոգեւոր առաքելութեան կողքին ստանձնեց նաեւ ազգապահպանման պարտականութիւնը (երբեմն երկրորդական կարեւորութեան մակարդակին դասելով իր հոգեւոր պարտաւորութիւնը): Իսկ Հայրենիքէն ներս եկեղեցին դարձաւ Խորհրդային կարգերու կամակատար: Պատիւ բոլոր անոնց որոնք կրցան երբեմն խուսանաւելով պահել կարգ մը իրաւունքներ:

Այս բոլորը երբեմն ծանր, երբեմն դժուար աշխատանքով հասցուցին մեզ մեր այսօրուան կացութեան: Մեր Թեմի երկու երկիրները ունեցան նաեւ տարբեր փորձառութիւններ, նկատի առնելով ժամանակի տեւականէն անոնց կեանքը, նուաճումներն ու թերացումները, եւ մանաւանդ կազմաւորումը: Խօսքս Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն եւ Գանատայի մասին է: Առաջինին պարագային անոնք ունեցան հին պայքարէն ծնած գոյավիճակ, որ պատճառ դարձած էր Թեմին Վարչական բաժանումին եւ Էջմիածնական եւ Կիլիկեան Թեմերու հաստատումին: Ապա ասոր յաջորդած էր Միջին Արեւելեան կարգ մը երկիրներէ եւ Մայր Հայրենիքէն գաղթած մեր զաւակներուն բնակութիւն հաստատելը մեր Թեմի զանազան քաղաքներուն մէջ: Գանատայի պարագային չունեցանք սկզբնական ժամանակաշրջանի պայքարը, նկատի առնելով անոր յարաբերաբար աւելի նոր կազմաւորումը: Երախտապարտ ենք բոլոր այն նուիրեալներուն հանդէպ, որոնք թէ՛ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ եւ թէ՛ Գանատայի մէջ հիմնեցին եկեղեցի, դպրոց եւ այլ կեդրոններ ու մարմիններ, որոնց նպատակն էր կոտորուած ժողովուրդի մը զաւակներուն գոյութեան իմաստ տալ, ազգապահպանման գործ կատարել:

շար. էջ 4

The English text of Archbishop Oshagan's message to the National Representative Assembly will appear in the next issue of OUTREACH.

Blessing of Holy Muron in Antelias

His Holiness Aram I consecrates the new Holy Muron during ceremonies in front of St. Gregory the Illuminator Cathedral, the Cilician See's Mother Church. Thousands of pilgrims filled the great courtyard to witness the centuries-old ceremony. Participating in the ceremony are, second from left, His Beatitude Archbishop Mesrob Mutafian, Patriarch of Constantinople, and on extreme right, Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate of the Eastern Prelacy.

His Holiness Aram I, Catholicos of the Holy See of Cilicia, presided over the Blessing of the Muron (Chrism) ceremonies on May 26 in Antelias, Lebanon.

Our Prelate His Eminence Archbishop Oshagan attended and participated in the ceremony. A large gathering of the Faithful from various communities in the Middle East, the United States and Canada, witnessed the centuries-old ceremony as Aram I took the old Muron and mixed it with the new. Participating in the ceremony were twelve archbishops and bishops, including His Beatitude Archbishop Mesrob Mutafyan, Patriarch of Constantinople. The Mother See of Etchmiadzin was represented by Archbishop Kude Naccachian, Primate of France, and Archbishop Housig Santourian of Etchmiadzin.

In his address to the large gathering, His Holiness noted that the newly mixed muron should serve as a means of renewal of our people, particularly at a time when the Armenian people are marking the 1700th anniversary of the establishment of Christianity as a state religion. His Holiness said. "The Muron stands as a symbol of the unity of the Armenian Church and a citadel of the Armenian people's determination to prevail. The Muron, for 1700 years without interruption, continues to decorate the children of the Armenian people. I consider this blessing of the Muron as the renewal of the faith and spiritual reawakening of our people," he said.

Other dignitaries attending included: His Holiness Patriarch Shenouda of the Coptic Church and Patriarch Zakka K. Iouaz of the Assyrian Church, and representatives of the Armenian Patriarchate of Jerusalem, the President of Lebanon, the Speaker of the Lebanese Parliament and diplomatic envoys.

National Representative Assembly Convenes in Michigan

Archbishop Oshagan with award winners, Congressman David Bonior (left) who received the Spirit of Armenia award and Kaloust Sogoian (right), the Man of the Year. At the extreme left isArmen Kharazian, Deputy Chief of Mission of the Armenian Embassy and on extreme right, Rev. Fr. Daron Stepanian, pastor of the host church.

An Example to Follow. . .

Many times we compare activities in our Armenian community with similar activities in the Jewish community. Recently during my business trip to Chile I had the opportunity to spend a few days with a Jewish businessman very active in the local c ommunity. I was very curious to find out about their priorities and the work done to preserve and assure the future of the Jewish people in Chile. I was very impressed that a community of 15,000 people was able to support a high school with 2,000 students. In their curriculum, the learning of Hebrew and Jewish history is heavily emphasized. The tuition is very expensive, considering that the average salary in Chile is 400 dollars a month; only twenty percent of the parents support the whole school by contributing each $1,200 per month. In addition, every year trips to Israel are organized for the high school students. It was very obvious to me that the Jewish people are very conscientious in assuring that proper education can secure the future of their community. I hope this example can serve as a guidance of how to solve the problem of the dismal conditions of the Armenian schools in the New York area and lead to the preservation of the future of our Armenian American community.

Mardo Anastasian
Middle Village, New York

Another Example to Follow...

Recently Stepan Bakalian and Antranig Vartanian celebrated their 65th birthdays. Friends and family gathered at St. Illuminator's Cathedral hall to celebrate. Both of them requested that instead of gifts those who wished could contribute a monetary sum for the Prelacy's general orphans fund.

The party brought in $1,895. 00 which enabled the Prelacy to take on additional orphans into the program.

His Eminence Archbishop Oshagan thanked Mr. Bakalian and Mr. Vartanian and all of their relatives and friends for this very meaningful birthday celebration.

God gve, us two ears but only one mouth. Some people say that's because He wanted us to spend twice as much time listening as talking. Others claim it's because He knew that listening was twice as hard.

Outreach

A publication of the
Armenian Apostolic Church of America
Eastern United States and Canada
138 E. 39th Street
New York, NY 10016
Tel: (212) 689-7810 Fax: (212) 689-7168
E-mail: prelacy@armprelacy.org
Web page: www.armprelacy.org

Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate

Iris Papazian, Editor
Mardirous Minas-Haftvani, Business Manager

OUTREACH (USPS 426-490) is published monthly, with the exception of a combined summer (June, July, August) issue by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 E. 39th Street, New York, NY 10016. Signed articles do not necessarily reflect the policy of the Armenian Apostolic Church of America. Send all correspondence to the above address to the attention of the editor. Printed in the United States of America. Periodical rate postage paid at New York, NY 10016. Postmaster: Send address changes to Outreach, 138 E. 39th Street, New York, NY 10016. ISSN: 10643087

Prelacy Hosts Conference on Relevance of the World Wide Web to Armenian Life

Hrach Bayadian was the main speaker at the round-table conference.

Archbishop Oshagan and the moderator, Khachig Tololyan, exchange views on the topic.

What will be the impact of the computer, cyberspace, the Internet and the World Wide Web on a small nation such as the Republic of Armenia, and on its Diaspora? This was the topic that preoccupied a group of invited participants for two hours on May 4th at the Prelacy.

His Eminence Archbishop Oshagan, Prelate, opened the proceedings with a prayer. Then Dr. Khachig Tololyan, who is Professor of English at Wesleyan University and the founding editor of *Diaspora: A Journal of Transnational Studies,* introduced the issues and the speakers, and moderated the discussion.

The main speaker was Hrach Bayadian, from the Republic of Armenia (ROA), a mathematician and cultural critic who is also the President of the "Information Technologies Foundation" (an NGO) and lecturer on information technologies at Yerevan State University. Tololyan described Bayadyan's career, first as a researcher, then as First Deputy Director of the Department of Information and Publications, and before that as head of the Strategic Research Center at Aragast B, a software company in the early years of independence. Describing him as a man who is aware of the multiple effects and implications of the Web, not just a man who is aware of the multiple effects and implications of the Web, not just for the economy of Armenia but also for its culture and identity. Tololyan outlined Bayadyan's involvement at international conferences on cyberspace and globalization. In such debates, he said, Bayadyan has been an eloquent adovcate of the position that the Web is not just an instrument, a means to an end, but is also a transformation of the space in which human activities will be conducted. After giving some examples of the transformative effects of the Web, based on his knowledge of diasporas and minority cultures, Tololyan invited Bayadyan to address the guests.

Bayadyan's half-hour presentation was titled, "Cultural Identity in the Era of Digitalization." He emphasized that the Web is the most visible aspect of a global transformation that is reshaping every kind of relationship: economic, governmental, interpersonal, and cultural. Though its influence is felt everywhere, he said, small nations will feel the impact of the Web and of globalization more than other entities.

There has been a certain amount of optimism, Bayadyan continued, about Armenia as a country that has many experts in computer software and hardware. This aspect of the legacy of the Soviet era seems to offer potential for development, but unfortunately it must be evaluated cautiously. Manuel Castells, an expert on globalization, was not wrong when he said that the Soviet Union collapsed because it could not deal with information technology. The political, ideological and behavioral shortcomings of the Soviet system persist in the post-Soviet era, Bayadyan added. this made utilization of Armenia's technical potential difficult in 1991, and now, a decade later, some of Armenia's best experts have either left the country for employment elsewhere or their expertise is becoming obsolete in some ways, while problem attitudes persist.

Armenian cultural identity was hard hit during the Soviet period, said Bayadyan, by excessively rapid urbanization and the loss of traditional village life—so well described in the work of the author Hrant Matevosian—and since 1991 the problem has continued. Armenia has lost much that was valuable but has not gained coherent new cultural entities to take the place of what was lost. Among other things, it has not developed the concepts and authority structures for a proper use of information technology.

There is a crisis of authority in Armenian culture and in the digital world as well, Bayadyan said. There is no proper language; most people who work with computers were trained in Russian. Younger practitioners are learning English. The Armenian language remains complicit with the old state authorities and is loaded with old ideological assumptions, the same ones that hampered proper development of digital culture in the first place. There is also no "cultural studies" in the western sense, Bayadyan added, so that analysis and criticism of cultural problems in general and of the digital world's impact on identity in particular are lacking.

This is critical, Byadyan said, because the digital can and must be used to reconstruct Armenian educational institutions and Armenian cultural identity in the 21st century. This can't be done without a shared new language and conceptual vocabulary. The potential of any technology, including that of the Web, can't be realized just through technical means. A culture appropriate for the proper development of that technology in social and cultural contexts must be developed, as an urgent priority for Armenia.

Three others gave ten minute presentations: Raffi Ajemian, a software specialist and writer, who is also a member of the editorial collectives of *Open Letter* and *Horizon;* Vartan Matiossian, a specialist in Armenian literature and correspondent for *Haratch* who was until recently a resident of Argentina, and now teaches at the Hovnanian School in New Jersey, and David Davidian, a nuclear engineer and computer specialist long active in cyberspace debates with Turks who deny the Genocide. Matiossian and Ajemian each made brief and focused presentations about the importance of the World Wide Web. They argued that if Armenia and the Diaspora can work together to create truly shared software standards and standardized keyboards, the Armenian language itself can enjoy a revival as a medium of communication and creativity. Davidian offered a Powerpoint presentation. He emphasized that the Web is everywhere, and everyone can contribute to it, but the mere presence of Armenians on it cannot guarantee quality and impact. It is a medium that has evolved rapidly, with no central guidance, authority, or quality control, and ever more media are involved in it every month. In a decade, it will be completely a multimedia phenomenon. Davidian expressed the conviction that Armenians who understand the potential of the medium, are equipped with the appropriate knowledge, data bases and multimedia skills, can make a great diffference both in the homeland and the diaspora.

The nearly hour-long discussion which followed demonstrated that the invited guests—businessmen and lawyers, information technology specialists and public relations experts, academics and community workers—were both concerned and excited. Many attendees thanked the Prelacy team led by His Eminence Archbishop Oshagan and Sona Hamalian, director of the Prelacy's newly established Development Office, for organizing an unprecedented event of this kind, in which concerned people with various skills were gathered by invitation to think together about an issue of obviously tremendous importance. There were extended comments about the various kinds of impact the Web could have—economic, political, cultural, even moral—in Armenia and between Armenia and the Diaspora. The only general agreement was that presentations and discussion of this topic should continue, and should lead to programs that utilize the Web for the sake of the Armenian people.

Mark the Date

Nov. 10, 2001

New York Debut Performance of the National Chamber Orchestra of Armenia

**Alice Tully Hall
Lincoln Center
New York City**

Prelacy Ladies Guild Hosts Mothers Day Luncheon

Archbishop Oshagan with members of the Prelacy Ladies Guild.

The heat wave in May yielded to a seasonal balmy weather for the Mothers' Day celebration on May 7. The St. Regis Hotel was the site of the magnificent event organized by the Prelacy Ladies Guild under the auspices and in the presence of the Prelate, His Eminence Archbishop Oshagan.

Also attending the luncheon were the Vicar General of the Prelacy, Very Rev. Fr. Anoushavan Tanielian, and guests from Lebanon, Argentina, Rhode Island, Connecticut, Georgia, and Pennsylvania and the New York metro area.

His Eminence conferred the Mother of the Year distinction to 96-year-old Guenoffia Galstian. One of the founding members of the Iranian Armenian Society, the multilingual Mrs. Galstian is considered to be the matriarch of the Iranian Armenian community. Archbishop Oshagan spoke highly of the honored mother citing her accomplishments and especially the love and devotion she bestowed on her children. He presented her with a certificate of merit as her proud family gathered around her. Mrs. Rita Tatevosian, overwhelmed with emotion, spoke on behalf of her mother, thanking the Prelacy and the Prelacy Ladies Guild. The Tatevosian family made a generous donation of $4,000 to the PLG in honor of their mother and grandmother. The Prelate and the Guild members expressed heartfelt gratitude.

In an inspirational address, Archbishop Oshagan congratulated all mothers by describing their work as "God-given grace." As he reminisced about his own mother, he recalled what she had given him that was exceptional and concluded that the Armenian mother gives a portion of Armenia to her children. His Eminence called upon the younger generation of Armenian women to take the responsibility of safeguarding their heritage, keeping the God-granted grace alive in their children.

Archbishop Oshagan also honored Helen Hajinian on this occasion. A volunteer at the Prelacy for more than two decades, Ms. Hajinian has also been a generous benefactor. Ms. Hajinian thanked the Prelate and told the audience that she has "received much more than she has given."

Gilda B. Kupelian welcomed the guests on behalf of the PLG stating that "friend-raising is more important than fund-raising." Extolling the virtues of motherhood she underscored resilience as the most important trait next to courage, confidence, instinct, grace and faith, making motherhood the exceptional job that has no school, nor teacher.

The Prelate presents the Mother-of-the-Year Award to Mrs. Guenoffia Galstian.

Archbishop Oshagan presents Certificate of Merit to Ms. Helen Hajinian in appreciation of her many years of volunteer work at the Prelacy.

Dottie Bengoian, the winsome motivational lecturer, educator and humorist, who has spoken at Armenian and non-Armenian functions nationwide, reminded everyone of the therapeutic benefits of laughter. The multi-talented "Armenian ambassador of joy" provided insight into Armenian culture and called for the preservation of our traditional heritage by recording our ethnic stories. Needless to say, her delightful performance was accented by a hearty dose of uplifting laughter that had the audience craving for more; some were even wiping tears of laughter from their eyes.

The four-member Amar Chamber Ensemble led by founder Susan Dadian, performed works by Alan Hovhaness and Gomidas Vartabed, on guitar, flute, and dumbeg. And much to the delight of the guests, Ana Rojas, gave beautiful rendi-

(Continued on page 4)

National Representative Assembly Convenes in Michigan

The National Representative Assembly (NRA) of the Armenian Apostolic Church of America (Eastern United States and Canada), met in Dearborn, Michigan, May 15 to 18, during which time the delegates deliberated on the many challenges facing the Armenian Church. The host community was St. Sarkis Armenian Apostolic Church.

In a bold and impassioned message, Archbishop Oshagan challenged the delegates to begin a process of true re-examination of our church and other bodies to make clearer their roles and direction in this pivoltal year marking the 1700th anniversary of Christian Armenia. *[Editor's Note: The Armenian text of His Eminence's address appears in this issue. The English translation will be published in the Summer issue.]*

Several awards were conferred during the closing banquet on Friday, May 18. This year's "Spirit of Armenia" award was presented to Congressman David Bonior for his many years of active support for the Armenian American community. The "Man of the Year" award was conferred upon Mr. Kaloust Sogoian, who with his wife Emma, has been a generous benefactor to the Armenian Church including the Prelacy, the Holy See of Cilicia, and the Holy Mother See of Etchmiadzin.

The Assembly sent letters to the President of the United States and the Prime Minister of Canada, noting the milestone anniversary year being celebrated this year by the Armenian Church.

The Religious Assembly met prior to the National Representative Assembly. The clergymen discussed liturgical and organizational matters and shared information and offered support to each other. Very Rev. Fr. Anoushavan Tanielian, Vicar of the United States, gave a presentation on the newly republished *Handbook on Systematic Theology*, by Archbishop Shahe Kasparian who was the first dean of the Cilician See's Seminary in Antelias, Lebanon.

The NRA convened Wednesday afternoon, under the presidency of Archbishop Oshagan, and with the participation of 98 lay and 15 clergy delegates. On behalf of the host committee, words of welcome were offered by Rev. Fr. Daron Stepanian, pastor of St. Sarkis Church, and Michael Hagopian, chairman of the Board of Trustees. Following the reports of the credentials and nominating committees the executive was elected as follows: Jack Papazian (Philadelphia) and Jirair Basmadjian (Montreal), co-chairs; Rev. Fr. Khoren Habeshian (Washington, D.C.) and Ara Surenian (Chicago), Armenian and English secretaries respectively.

His Holiness Aram I, Catholicos of the Great House of Cilicia, in his message to the NRA expressed his hopes for a successful assembly recognizing the special challenges facing the Church in the Diaspora and asked Almighty God to provide strength and good health to all so that they may continue in their mission and service.

Jack Mardoian, Esq., chairman of the Executive Council, in his address focused on the creation of the Development Office. "The establishment of the Development Office," he said, "started with Archbishop Mesrob Ashjian and the establishment of the Prelacy's Endowment Fund many years ago with an eye toward financial stability for the Prelacy. We will be creating the means for people to endow various aspects of the Church and to contribute in a meaningful way which will ultimately be very beneficial for the Prelacy and its mission."

Highlights of the sessions included a report by Sona Hamalian, the director of the newly-established Development Office; an address by Very Rev. Fr. Anoushavan on the 1700th anniversary commemorations; panel meetings on bylaws, finances, and boards of trustees; workshops on the 1700th commemoration, and Archbishop Oshagan's web chat with the youth.

Elections

Re-elected to serve on the Religious Council was Rev. Fr. Gomidas Baghsarian, Pastor of Sts. Vartanantz Church, Providence, Rhode Island. Re-elected to serve on the Executive Council was Richard Sarajian, Esq., Ridgefield, NJ. Elected to serve as new members were: Rev. Fr. Sarkis Aktavoukian, pastor of Holy Trinity Church, Worcester, MA; Hagop Tashjian, Toronto; and Peter Bedrossian, Providence, RI.

Representing the Eastern Diocese of the Armenian Church of America was Dr. Dennis Papazian who offered a message on behalf of His Eminence Archbishop Khajag Barsamian, Primate.

Closing Banquet

The 2001 NRA concluded Friday evening with the closing banquet attended by a capacity crowd.

Congressman David Bonior of Michigan was honored as the Man of the Year in recognition of his many years of dedicated service to the Armenian American community. In recognizing the congressman, Archbishop Oshagan praised his attentiveness and accessibility to his constituents and his commitment to truth and justice.

The "Man of the Year" award was presented to the well-known businessman, inventor, and philanthropist, Mr. Kaloust Sogoian. Mr. Sogoian and his wife, Emma, have been supporters of the Prelacy, the Holy See of Cilicia, and the Holy Mother See of Etchmiadzin for many years. They recently financed the building of the new St. Dertad Church in the Vayk section of Armenia. On the occasion of presenting this award, a painting of the St. Dertad Church was presented to the Sogoians with thanks for their many years of dedicated service to the Armenian Church. Born and raised in Detroit, Mr. Sogoian for more than fifty years has been an active leader and innovator in the engineering and manufacturing fields and has developed a number of successful industrial patents. His dedication to the Armenian Church and to the American and Armenian communities can best be seen by the more than one dozen awards he has received including the highest award from both the Holy See of Cilicia and the Holy See of Etchmiadzin. Most recently he received the Ellis Island Medal of Honor.

A certificate of appreciation was presented posthumously to Mr. Hagop Mouradian a faithful member of the St. Sarkis Church of Dearborn.

Armen Kharazian, Deputy Chief of Mission of the Armenian Embassy to the United States, representing Ambassador Arman Kirakossian, addressed the gathering as well. He congratulated the Prelacy

(Continued on page 4)

շար. էջ 1-էն

Այսօր, քսանմէկերորդ դարու սեմին կարգ մը կացութիւններ փոխուած են: Հայաստան անկախացած է, դէպի Արեւմուտեան մեր ցամաքամասը զանգուածային գաղթը մեծ համեմատութեամբ նուազած է: Մեզի կը մնայ ազգային կառոյցներուն վերաքննարկումը, եկեղեցւոյ եւ այլ մարմիններու պարտաւորութեանց յստակեցումն ու ուղղութիւնը: Ինչպէս վերեւ ակնարկեցի, 1700ամեակը առիթն է այս օգտակար աշխատանքը տանելու, զգուշութեամբ, աչալրջութեամբ եւ պայծառատեսութեամբ գործի բաժանումները կատարելու, սակայն միեւնոյն ատեն համադրելու տարուելիք բոլոր ճիգերը: «Իրարու հետ եւ իրարու համար» մեր որդեգրած սկզբունքը կողմերը առանց շփոթելու, իւրաքանչիւրին կատարելիք աշխատանքը առանց թերագնահատելու միասնաբար իրագործել է մեր պարտաւորութիւնը:

Որպէս եկեղեցական-ազգային մարմինի, հարց կու տամ այսօր.-

Ի՞նչ է եկեղեցին:

Պատասխանելէ առաջ այս հարցումին, կ'ուզեմ յստակ դարձնել, որ անցեալ դարուն մէջ տեղի ունեցած զանազան դէպքեր՝ իրենց հետեւանքներով մեր եկեղեցիին ճշմարիտ դերն ու առաքելութիւնը որոշ չափով շեղեցին: Մեր ժողովուրդի փրկութեան եւ բարօրութեան համար եկեղեցին յաճախ թերացաւ իր հոգեւոր առաքելութեան մէջ: Այսօր ժամանակը հասած պէտք է նկատել, որ եկեղեցին իրեն համար նախապատիւ եւ առաջնահերթ դարձնէ իր հոգեւոր ուղին, Աստուածաշունչի ձայնը լսելի դարձնէ մեր գաւակներուն եւ բարոյական սկզբունքները տեսնէ որպէս կեանքի վերածուած ապրելակերպ:

Հայց. Եկեղեցին ամէն բանէ առաջ հաւատքի տունն է հոն մտնող իւրաքանչիւր անհատի համար: Եկեղեցին հաւատք պէտք է քարոզէ ու ներշնչէ: Հոն մտնողը հաւատացեալ պէտք է ըլլայ, բառին խորունկ եւ ամբողջական իմաստով, իր հոգին եւ իր օրերը թարգմանելով քրիստոնէական հաւատքի ճշմարտութիւններով եւ գործերով:

Երկրորդ, եկեղեցին պէտք է դառնայ Աստուծոյ խօսքին քարոզիչ եւ տարածիչ: Դժբախտաբար անցեալ դարու անմիջական կարիքները անտեսեցին այս պարագան: Եկեղեցին դարձաւ ծիսակատարութեան կեդրոն, ազգային ժառանգութեան մը մնացորդ, եւ հոգեւորականը (մեծամասնութիւնը նկատի ունիմ) դարձաւ ծիսակատար, շատ յաճախ ուսումնական եւ մտաւորական հասկացողութեամբ մեր ժողովուրդի զաւակներու մակարդակէն վար: Այո՛, եկեղեցին եւ եկեղեցականը պէտք ունին զարգացումի եւ իրենց քարոզչական պարտաւորութեան վերադարձին: Պարտաւոր են Աստուածաշունչը քարոզել եւ սիրցնել մեր զաւակներուն: Սրբազան առաքելութիւն է, որովհետեւ առանց Աստուծոյ խօսքին, անոր անհատի հոգիին մէջ խարսխումին, կարելի չէ հասկնալ Հայց. Եկեղեցին մեր ժողովուրդի ընկերային, տնտեսական, քնակչական այլազանութեան բնագաւառներու իրականութեան մէջ:

Հայց. Եկեղեցին իր պարտաւորութեանց կատարումին մէջ պէտք է տեսնէ հաւատացեալներու քրիստոնէական առողջ դաստիարակութիւնը: Այսօրուան մարդկային ընկերութիւնը (society) պարպուած է մարդկային ամենէն սովորական բարոյական արժէքներէն եւ սկզբունքներէն: Դպրոցներէ ներս, մեր ցամաքամասին վրայ, մեր զաւակները կը մեծնան առանց քրիստոնէական բարոյախօսութեան, կը խօսին մեղաւոր լեզուով, կը վարեն անպատասխանատու կեանք: Ճիշդ է որ կան ուղղամիտները, հաւասարակշռուածները, հոգեւոր եւ բարոյական սկզբունքներու հետեւողներն ու պաշտպանները, սակայն կայ նաեւ անտարբերներու մեծ զանգուած մը, որ ուղղութեան թերելը մեր եկեղեցւոյ պարտականութիւնն է, մեր ուսերուն դրուած պարտաւորութիւնը:

Վերջապէս, Հայց. Եկեղեցին պէտք է դառնայ առաքելութիւն, աւետարանչութիւն (mission), ճիշդ այնպէս ինչպէս անցեալին եղած էր: Պատմութիւնը կը վկայէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի եւ Ս. Սահակ-Մեսրոպի սերունդներուն կատարած քարոզչական հսկայական աշխատանքի մասին: Ոչ միայն Հայաստանի սահմաններէն ներս եւ հայ ժողովուրդի զաւակներուն համար, այլ նաեւ շրջապատի *օտար ժողովուրդներուն մօտ*: Քրիստոնէութիւնը շարունակական աւետարանչութիւն է, այլապէս ցեղային, աշխարհագրական նեղ սահմաններուն մէջ անիկա կը նահանջայ: Ի՞նչ բան մղեց մեր հայրերը հոնկերուն քրիստոնէութիւն քարոզելու, անոնց աւետարանչութիւն կատարելու: Եկեղեցին առանց աւետարանչութեան ինքզինք կը սպաննէ: իտեմ, կրնայ ըլլալ որ ոմանք առարկեն, ըսելով թէ Հայց. Եկեղեցին ազգային եկեղեցի է: Պատմութեան ընթացքին ալ ազգային եկեղեցի չէի՞նք: «Ազգային» այս պարագային չի նշանակեր հայուն համար, այլ հիմնապէս կը նշանակէ մեր եկեղեցւոյ ազգային այն դրոշմը, որ մեր եկեղեցւոյ մտածողութեան, աստուածաբանութեան եւ ծէսին նկարագիրը կը բացայայտէ:

Միտքս բացատրելու համար հարցումը եւ կ'ուղղեմ, որ խորքին մէջ մեր մտածումներուն ուղղուած մարտահրաւէր մըն է: Ի՞նչ պիտի ըլլայ եւ ինչպէ՞ս կը պատկերացնէք Հայց. Եկեղեցին Ամերիկեան ցամաքամասին վրայ քանի մը սերունդ ետք, երբ խառն ամուսնութիւններու համեմատութիւնը պիտի բազմապատկուի, երբ, այսպէս կոչուած զտարիւն հայը փոքրամասնութիւն պիտի կազմէ: Կա՛մ պիտի ըսենք թէ «մնացորդացն» է Հայց. Եկեղեցին, կա՛մ պիտի վերատեսենք մեր ըմբռնումները եւ զօրացնենք աւետարանչական մեր աշխատանքը:

Ծանր, դժուարին եւ պատասխանատու մարտահրաւէր : Մտածենք: Պայծառատես, ապագան ներկային մէջ քննող ու տեսնող հաւաքականութիւններն են որ պատմութեան ընթացքին կը դիմանան: Մեր հաւաքական ինքնապաշտպանութեան բնազդը դարերու ընթացքին իրեն համար որպէս փրկութեան լաստ տեսած է եկեղեցին եւ մշակոյթը: Բայց բնազդին չափ կարեւոր է գիտակից մօտեցումը: Պատահականութեանց կարելի չէ ձգել որոշադրիչ եւ ճակատագրական քայլերը: Անհրաժեշտ է անցեալի իմաստուն մեր փորձառութիւնները քննել, դատել եւ անոնցմով հասունցած կարդալ ներկայի նշանները եւ ըստ այնմ առաջնորդուիլ: Ազգային, հաւաքական հասունացումը իրեն աղբիւր, ոյժ եւ դեկ ունի դարերու իմաստութիւնը, երբեմն շատ ազնուական քրտինքով ու նահատակութեան արիւնով գնուած փորձառութիւնը, ինչպէս նաեւ ազգային գաղափարախօսութիւնը, որ մնայուն է, անժամանցելի, մշտականօրէն հաւաքական նամբայ ցոյց տուող եւ առաջնորդող: Մէկ խօսքով աւիշը մեր արիւնին եւ կեանքին: Այս ծիրէն ներս պէտք է ըմբռնել «Ազգային» եկեղեցի հասկացողութիւնը, բայց բառին ոչ թէ նեղ իմաստով, այլ մեր կատարելիք աւետարանչութեամբ, պահելով Հայց. Եկեղեցւոյ ուրոյն դիմագիծը, հաւատարիմ աստուածաբանութիւնը եւ հայաբոյր ծէսը:

1700ամեակը ներքին մեր անհատին նորոգութեան, պայծառակերպութեան եւ այլափոխումի առիթն է: Երբ մենք զմեզ պատրաստենք փոփոխութեան եւ նորոգութեան, այն ատեն միայն իմաստ կ'ունենայ մեր եկեղեցւոյ բարեկարգութիւնը, իր բազմազան երեսներով եւ բնագաւառներուն մէջ:

Սիրելի՛ պատգամաւորներ եւ հիւրեր,

Դուք կը ներկայացնէք Ամերիկայի Արեւելեան Շրջանի եւ Քանատայի մեր Թեմի եկեղեցիներն եւ ժողովուրդը: Կամաւորապէս դուք ձեզ տրամադրած էք ծառայելու անոր վերելքին ի խնդիր: Շնորհակալութիւն ձեր նուիրումին եւ զոհողութեան համար, ինչպէս նաեւ շնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն անցեալին հիմնադիր եւ գործած բոլոր նուիրեալներուն: Քսանմէկերորդ դարը կը բացուի աւելի յստակ դրակատարութիւններով, որոնք պէտք է որ քննարկուին եւ գործի վերածուին մեր ազգին մէջ գործող բոլոր մարմիններուն կողմէ, ըստ իրենց կոչումին:

Մենք որպէս եկեղեցական-ազգային մարմին, մեր հիմնական նպատակը պէտք է դարձնենք մեր եկեղեցին, անոր աստուածային առաքելութիւնը, դաստիարակչական պարտաւորութիւնը, յարաբերական գործունէութեան բարւոքումը եւ պայծառութիւնը: Ճիշդ է որ Հայց. Եկեղեցւոյ առաքելութիւնը միայն հոգեւոր չէ, բայց կշիռքին նժարը այդ կողմ կը հակի: Բնաւ պէտք չէ շփոթել եկեղեցին ազգին հետ: Ոչ ազգը եկեղեցին է, ոչ ալ եկեղեցին՝ ազգը: Եկեղեցին հաւատացեալներու հաւաքականութիւն է: Թերեւս յանդուգն, հրահրող ու քրքրիչ հաստատում է, բայց իրականութիւնն է: Եւ չենք կրնար բարւոք, ուղիղ եւ արդիւնաւոր լուծում տալ ոեւէ բանի, եթէ անոր ճշմարիտ ըմբռնումը, ընկալումը եւ իրականութիւնը չտեսնենք: Ժամանակն է որ Հայց. Եկեղեցւոյ իւրաքանչիւր նուիրեալ իրեն համար առաջնահերթ նկատէ եկեղեցւոյ հարազատ դերին մէջ իր մասնակցութիւնը եւ օգտակարութիւնը, ինչպէս իւրաքանչիւր ազգային այլ կազմակերպութենէ ներս իր ծառայութիւնը բերող անհատը՝ տուեալ կազմակերպութեան հանդէպ: Պարզ եւ յստակ խօսքով, իւրաքանչիւր անդամ որ եկեղեցւոյ կապուած մարմիններու մէջ կը ծառայէ պարկեշտութիւնը պէտք է ունենայ ի հարկին հրաժարելու իր պաշտօնէն, երբ եկեղեցւոյ վերելքին համար չ'աշխատիր, երբ չի հաւատար եկեղեցւոյ հոգեւոր առաքելութեան եւ ազգային կեանքէն ներս անոր վերապահուած յատուկ դերակատարութեան: Վերեւ կ'ըսէի, թէ մեր դերակատարութիւնը այս կամ այն մարմինին մէջ պէտք է յստականայ: Հրամայական է որ մեր աշխատանքները իրարու լրացուցիչ, ամբողջացուցիչ բնոյթ ունենան եւ մեր զոհողութիւնն ու նուիրումը միասնականութիւն ստեղծելու ծառայեն: Միասնականութիւն՝ որ միտի զօրացնել մեր ազգային բոլոր կառոյցները, առանց ըլլալու անպայմանօրէն միաձեւ, միատեսակ կամ միօրինակ: Կարեւոր է ազգային ամբողջական կառոյցին մէջ իւրաքանչիւր մարմնի դերակատարութիւնը, աշխատանքի բաժանումը, սակայն բոլորն ալ պէտք է հետապնդեն հաւաքական շահը եւ նպատակը: Ասիկա կը նմանի մայր գետի պատկերին հարկատու գետակները կատարելէ ետք ջրտուքի իրենց պարտականութիւնը հետզհետէ կը հարստացնեն ու կը զօրացնեն մայր գետին ջուրն ու հոսանքը: Շփոթը, անորոշութիւնը ներկայ արագավազ կեանքի հոսանքին մէջ կաղացում կը պատճառեն, ոյժի վատնում եւ ժամանակի կորուստ: Զօրաւոր եկեղեցի կը նշանակէ զօրաւոր հոգեւոր եւ ազգային հաւաքականութիւն: Եւ զօրաւոր ու դերակատար հոգեւոր եւ ազգային հաւաքականութիւնը մեր եկեղեցւոյ եւ ազգին գոյութեան նախապայմանն է:

Կը մաղթեմ եւ կ'աղօթեմ որ 1700ամեակի տօնակատարութեանց տարւոյն զուգադիպող Ազգային Երեսփոխանական այս ժողովը ընթանայ յաջող, հեզասահ եւ իմաստաւորուած, եւ մեր ճիգերուն որպէս նպատակ տեսնենք Հայց. Եկեղեցւոյ հոգեւոր առաքելութեան ծաղկումը, հաւատացեալ մեր ժողովուրդի յառաջդիմութեան եւ հոգեւոր վայելքին ի խնդիր:

1700ամեակը թող դառնայ նոր Արածանի քրիստոնէական մեր կեանքի վերստին ծննդեան եւ ազգային մկրտութեան:

ՕՇԱԿԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
Առաջնորդ Միացեալ Նահանգներու
Արեւելեան Շրջանի եւ Քանատայի Թեմին

National Representative Assembly

(Continued from page 3)

Archbishop Oshagan and Rev. Fr. Daron Stepanian present Mr. and Mrs. Kaloust and Emma Sogoian an oil painting of the new St. Dertad Church in Vayk, Armenia, which they sponsored.

on "the productive work done" and wished success for all of the Prelacy's plans and endeavors which "are aimed at further strengthening the role of the church and its very special presence in Armenian life."

Mr. Kharazian continued: "Today, at the conclusion of this important convention, I must say that from the Middle East to North America and elsewhere in the world, the Cilician See has always been a major source of spiritual and social energy for its communities. It has been the center of Armenian community life in those days when Armenian life itself was destroyed in our historic towns and villages, and when our families were roaming the Arabian deserts in search of relief, faith, and salvation."

The Deputy Chief also acknowledged Congressman David Bonior who, he said, has been an outspoken advocate for Armenian American issues since his election to the House of Representatives in 1977.

Raffle Drawing

As in past years the annual Prelacy raffle was drawn prior to the banquet's conclusion. The funds raised through the raffle help support many of the Prelacy's educational programs. This year's winners were: Ladies Guild members of St. Gregory Church (Philadelphia), first prize; Robert Hajjar, (New York City), second prize; Yervant Sarkissian (Bayside, NY), third prize; Noubar Mahdessian, (New York), fourth prize; and Maro Dionisopoulos, Margaret Takian, Sara Markarian, and Mary Fermanian (Providence), fifth prize.

Archbishop Oshagan expressed special words of thanks to Antranig Boudakian who for the second year in a row directed the raffle campaign to a very successful conclusion. His Eminence also thanked all those who bought tickets and thereby helped the Prelacy and its mission.

In his closing remarks, Archbishop Oshagan once again thanked all the members of the host community for their hospitality. "This is not the closing or an ending, but rather a beginning—the beginning of the great and sacred task ahead of us."

PLG Mothers Day

(Continued from page 3)

tions of some of our much beloved Armenian folk songs.

After a delicious lunch, a raffle drawing, ably led by Lucille Sahagian, featured an array of exquisite gifts of jewelry, crystal, silver, leather, and fine accessories. The PLG expressed its gratitude to everyone who donated raffle prizes and to Mrs. Marion Boudakian who donated the Kosta Boda crystal favors, and Mrs. Maro Hovhannesian for the floral arrangements donated in loving memory of her mother.